

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY
Diploma Engineering - SEMESTER-IV • EXAMINATION – SUMMER • 2015

Subject Code: 340504**Date: 12-05-2015****Subject Name: Mass Transfer - I****Time: 10:30 am - 01:00 pm****Total Marks: 70****Instructions:**

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.
4. English version is considered to be Authentic.

- Q.1** (a) Explain Molecular diffusion Vs Eddy diffusion with example. **07**
 (b) What is mass transfer operation? Explain methods of conducting mass transfer operation. **07**
- Q.2** (a) State Fick's first law of diffusion and explain effect of temperature and Pressure on diffusivity. **07**
 (b) Describe Film theory Vs Penetration theory. **07**
- OR**
- (b) Derive equation for steady state equimolar diffusion of gas A through B. **07**
- Q.3** (a) Explain triangular coordinate system for extraction and locate the point showing the mixture having 30% benzene (A), 30% water (B) and 40 % acetic acid(C) on it. **07**
 (b) Explain choice of solvent for Gas absorption. **07**
- OR**
- Q.3** (a) Explain material balance for single stage extraction with its presentation on ternary diagram. **07**
 (b) Explain Bollman extractor with figure. **07**
- Q.4** (a) Explain equilibrium solubility of gas in liquid for two component system. **07**
 (b) Explain Rault's law and Henry's law and state characteristics of Ideal solution **07**
- OR**
- Q. 4** (a) Explain Shank's system for leaching. **07**
 (b) Define absorption factor and explain minimum liquid-gas ratio for absorption. **07**
- Q.5** (a) Discuss various factors considered in selection of solvent for extraction. **07**
 (b) Explain (1) HETP (2) Overall mass transfer coefficient. **07**
- OR**
- Q.5** (a) Nitrogen (A) is diffusing through non diffusing Oxygen (B) under a system pressure of $1.03 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ at 298 K. The partial pressure of nitrogen at two planes 4.00 mm apart is 12000 and 6000 N/m^2 . If mixture's diffusivity under this condition is $1.2 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$, calculate molar flux of nitrogen. **07**
 (b) Explain Heap Leaching and Insitu leaching. **07**

*****

ગુજરાતી

- પ્રશ્ન. ૧ અ મોલિક્યુલર ડિફ્યુઝન V_s એડી ડિફ્યુઝન. ઉદાહરણ આપી સમજાવો. ૦૭
 બ માસ ટ્રાંસફર એટલે શું? માસ ટ્રાંસફર માટેની વિવિધ રીતોનું વર્ણન કરો. ૦૭
- પ્રશ્ન. ૨ અ ડિફ્યુઝન માટે ફિક્સના નિયમનું કથન આપો અને ડિફ્યુઝીવિટી ઉપર તાપમાન ૦૭
 અને દબાણના અસરની ચર્ચા કરો.
 બ ફીલ્મ થીયરી V_s પેનેટ્રેશન થીયરીનું વર્ણન કરો. ૦૭
- અથવા
- બ વાયુ (A) નુ વાયુ (B)માંથી સ્ટેડીસ્ટેટ ઇક્વીમોલલ ડિફ્યુઝન માટેનું સમીકરણ ૦૭
 તારવો.
- પ્રશ્ન. ૩ અ એક્ષ્ટ્રેક્શન માટે ટ્રાઇએંગ્યુલર કો-ઓર્ડિનેટ પ્રણાલીની ચર્ચા કરો તથા એના પર ૦૭
 30% બેંઝીન (A), 30% પાણી (B) અને 40 % એસિટીક એસિડ (C)ના મિશ્રણનું
 બિંદુ દર્શાવો.
 બ ગેસ એબ્સોર્બ્શન માટે દ્રાવક પસંદગી વિશે ચર્ચા કરો. ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૩ અ સિંગલ સ્ટેજ એક્ષ્ટ્રેક્શન માટે મટીરીયલ બેલેંસ વર્ણવો તથા ટર્નરી ડાયાગ્રામ ૦૭
 પર એની રજૂઆત દર્શાવો.
 બ એક્ષ્ટ્રેક્શન માટે “બોલમેન એક્ષ્ટ્રેક્ટર”ની ચર્ચા કરો. ૦૭
- પ્રશ્ન. ૪ અ વાયુની પ્રવાહીમાં સંતુલિત દ્રવ્યતાની ચર્ચા કરો(દ્વીઘટક પ્રણાલી). ૦૭
 બ રાઉલ્ટના નિયમ તથા હેનરીના નિયમની ચર્ચા કરો તથા આદર્શ દ્રાવણની ૦૭
 લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો.
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૪ અ લીચીંગ માટે શેક સિસ્ટમની વિસ્તારથી ચર્ચા કરો. ૦૭
 બ એબ્સોર્પ્શન ફેક્ટરની વ્યાખ્યા આપો તથા લઘુત્તમ પ્રવાહી-વાયુ ગુણોત્તરની ૦૭
 ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન. ૫ અ એક્ષ્ટ્રેક્શન માટે દ્રાવકની પસંદગી ઉપર અસર કરતા પરિબળોનું વર્ણન કરો. ૦૭
 બ સમજવો: (1) HETP (2) ઓવરઓલ માસ ટ્રાંસફર અચળાંક. ૦૭
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૫ અ નાઇટ્રોજન (A)નું નોનડીફ્યુઝીંગ ઓક્સિજન(B)માંથી $1.03 \times 10^5 \text{ N/m}^2$ દબાણે ૦૭
 તથા 298 K તાપમાને ડિફ્યુઝન થાય છે. 4.00 mm દૂર આવેલ બે સમતલ પર
 નાઇટ્રોજનનું આંશિક દબાણ 12000 અને 6000 N/m^2 છે. જો આ સ્થિતિમાં
 નાઇટ્રોજનની ડિફ્યુઝીવિટી $1.2 \times 10^{-5} \text{ m}^2/\text{s}$ હોય તો નાઇટ્રોજનનો મોલર ફ્લક્સ
 ગણો.
 બ હીપ લીચીંગ અને ઇનસીટુ લીચીંગ સમજાવો. ૦૭

*****